

ABRAHAM

METODIKA

Pro děti ve věku cca 8 - 10 let

OBSAH

Úvod - pro katechetu	3
Cíl	3
Klíčové téma	3
Východisko	3
Jak se dívat na příběh Abrahama	4
Témata k přemýšlení, k diskuzi (prostupují celým modulem)	4
Kontext	4
Sociální kontext	6
Literní smys	6
Duchovní smysl	6
Plnější smysl	6
Slovník pojmů	6
Seznam literatury	6
Seznam příloh	7
1. setkání – Uvedení do tématu (práce s filmem)	8
Pomůcky	8
Aktivita	8
Otázka pro děti	8
Uvedení do kontextu doby (viz úvod pro katechety)	8
informace můžeme čerpat např. z těchto zdrojů	8
Prezentace o Abrahamovi - film (práce s filmem viz Úvodní kapitola o modulech)	9
Shrnutí	9
Závěr	9
2. setkání – ztvárňování – mapa putování	10
Pomůcky	10
Motivační aktivita	10
Opakování příběhu Abrahama	10
Ztvárňování	11
Postup:	11
Modlitba	11
3. setkání – práce s biblickým textem	12
Pomůcky	12
Úvod	12
Otázka pro děti	12
Práce s textem	12
Literní smysl textu	12
Duchovní smysl textu	13
Plnější smysl textu	13
Návrat k biblickému textu	14
Souvislost s liturgií	14
Modlitba	14
4. setkání – shrnutí	15
Návrh na aktivity	15
5. setkání – závěrečná slavnost - návrh	16
Pomůcky	16
Na toto setkání lze pozvat rodiče dětí, hosty z farnosti...	16

ÚVOD - PRO KATECHETU

CÍL

Na základě příběhu o Abrahamovi se děti zamýšlejí nad vlastním vztahem k Bohu, nad důvěrou k Němu a nad Božím zaslíbením pro lidstvo. Přemýšlejí o tom, co znamená Boží zaslíbení konkrétně pro jejich osobní život.

KLÍČOVÉ TÉMA

Abrahám důvěřuje Bohu a jeho slovu. V této důvěře jde do neznáma. Nechá se vést. Narození syna pak ukazuje, že Bůh plní svá zaslíbení.

VÝCHODISKO

Pro přípravu jednotlivých setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“.

Východiskem je starozákonní biblický text **Gn 12,1-2. 15,5-6** (ČEP 2001)

Genesis 12:1

I řekl Hospodin Abramovi: "Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním!"

Genesis 15:5

Vyvedl ho ven a pravil: "Pohleď na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat." A dodal: "Tak tomu bude s tvým potomstvem." Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost.

JAK SE DÍVAT NA PŘÍBĚH ABRAHAMA

Bible je jedinečná kniha, plná napínavých a zajímavých příběhů. Zároveň je ale víc, než jen sbírkou příběhů. Je jeden velký příběh, poskládaný z celého souboru jednotlivých příběhů. Středem tohoto příběhu je Bůh a Jeho jednání se světem a s člověkem.

Bůh si vyvolil jednoho člověka, a po něm také jeho potomky – muže jménem Abraham, který žil ve městě Ur.

Bůh slíbil Abrahamovi 3 věci:

- *potomstvo, které přijde po něm*
- *zemi, kterou Bůh dá jeho potomkům*
- *skrze Abrahamovu rodinu Bůh prokáže dobro celému lidstvu (Gn 12,1-3)*

Božím záměrem bylo, aby celý svět došel „požehnání“ skrze Izrael (Abrahamovu rodinu). Bůh si tento lid vyvolil, ochraňoval jej a staral se o něj.¹

Pokud děti řeknou, že tento příběh znají, je to jen dobře. Nejde totiž o fakta, ale o náš život. Cílem vyprávění příběhu je přemýšlet nad vlastním životem: „Může podobná situace potkat i mě? Jak bych reagoval? Jak bych chtěl reagovat, ...“

TÉMATA K PŘEMÝŠLENÍ, K DISKUZÍ (PROSTUPUJÍ CELÝM MODULEM)

- Proč Abraham důvěřoval Bohu? (Jak poznal, že k němu mluví?)
- Proč Bůh chtěl, aby šel Abraham do jiné země?
- Jak dlouho mu asi trvalo, než se rozhodl vydat na cestu? (co všechno musel řešit – přesun velkého množství lidí i majetku; opustit širší rodinu, tzn. lidi, na které se může obracet v případě, že potřebuje pomoc; na cestách je mohla potkat různá nebezpečí – budou schopni jim čelit? ...)
- Bůh Abrahamovi slíbil početné potomstvo, slíbil, že z něho udělá veliký národ. Ale Abrahám měl jen jediného syna, a to ještě, když už byl starý. Proč tedy mluvíme o tom, že Bůh splnil, co slíbil?
- ...

KONTEXT

Používá se během celého setkání podle potřeb:

Po prvotních dějinách (kap.1-11 Gen) přichází počátek dějin vyvoleného národa.

Tento počátek je spojen s Abrahamovou důvěrou v Boží příslib. Tato důvěra je základem, od kterého se život Božího lidu odvíjel.

¹ *Průvodce Biblií.* Česká biblická společnost, Praha 2009

SOCIÁLNÍ KONTEXT²

V Izraeli měla rodina výsostné postavení. Byla základem sociálního a politického řádu. V kmenové organizaci hebrejských kočovníků byl význam rodiny jedinečný nejen v ohledu společenském, ale i náboženském. Rodina byla i kultovním společenstvím.

Členové rodiny v širším slova smyslu měli povinnost navzájem si pomáhat.

Děti byly Božím požehnáním (Ex 23,26). Bezdětnost byla prokletím a hanbou. Zde jsou kořeny polygamie: Muž se směl znovu oženit, žena směla nabídnout muži svou služebnici jako vedlejší ženu. Hlavní starostí bylo zabezpečení růstu rodiny, potomstvo.

LITERNÍ SMYSL

Dějiny patriarchů jsou rodinnou historií. Shromažďují vzpomínky, jež se uchovaly o praotcích. Je to i náboženská historie. Cílem je říci: je jeden Bůh, který utvořil jeden lid a dal mu jednu zemi. Abraham je na počátku této historie.³

DUCHOVNÍ SMYSL

Důvěra Abrahama v Boha a Boží zaslíbení vede k naplnění těchto zaslíbení.

PLNĚJŠÍ SMYSL

Moje důvěra v Boha a jeho zaslíbení pro mě.

SLOVNÍK POJMŮ

viz Příloha č. 2 - Slovníček pro katechetu

SEZNAM LITERATURY

MARTIN, Peter., KENT, Peter.: *Bible pro malé detektivy*. Česká biblická společnost, 2013;

ROCKOVÁ, Lois., ROWLAND, Andrew. *Výpravy do světa Bible*. Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří, 2012;

GASTALDIOVÁ, Silvia., MUSATTIOVÁ, Claire. *Lidé Bible život a zvyky*. Kalich, 2008;

DUKA, Dominik., OP. *Úvod do Písma svatého Starého zákona*. Pro kazatelské středisko Československé provincie Řádu bratří kazatelů vydalo Editio Sti.Aegidii v.o.s., druhé rozšířené vydání, Praha 1992.

² Duka, Dominik, OP. Úvod do Písma svatého Starého zákona.

³ Úvod k Pentateuchu v Jeruzalémské Bibli

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Bible jako knihovna

Příloha č. 2 – Slovníček pro katechetu

Příloha č. 3 – Mapa putování

Příloha č. 4 – Spirála času - černobílá, barevná

Příloha č. 5 – Vlastní rodokmen

Příloha č. 6 – Rodokmen Abrahama

Příloha č. 7 – Velká hra

1. SETKÁNÍ – UVEDENÍ DO TÉMATU (PRÁCE S FILMEM)

POMŮCKY

Bible - kniha, plakát Bible, viz také Příloha č. 1. - Bible knihovna, film Abraham - ke stažení na webových stránkách KPC, tabule (nebo větší papír, nebo flipchart) + fixy, pracovní sešit pro děti; Příloha č. 2 - Slovníček pro katecheti.

Pro přípravu setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“

AKTIVITA

Úvodem každé dítě může říct název knihy, kterou četl, nebo právě čte. Může říci, o čem kniha je. Po představení se děti ptáme, jaký druh knihy to je (encyklopedie, pohádky, básně, příběhy,...). Po sdílení o těchto konkrétních knihách shrneme, že máme různé druhy knih. V čem se od sebe liší? (jako příklad vezmeme druhy knih, které zazněly během vyprávění dětí - dotkneme se rozdílů, např. mezi poezií a prózou, mezi příběhem a encyklopedií, apod...).

Katecheta naváže:

Máme jednu knihu, která je celou knihovnou různých knih. Ukážeme dětem jednotlivé knihy Bible viz Příloha č. 1 (mají je také v sešitě), nebo můžeme použít jiný plakát Bible.

Můžeme vybrat některé biblické knihy a představit, že tam najdeme různé druhy textů (např. poezie, proroctví, řeči a kázání, mudrosloví, právní texty, vyprávění atd.).

Bible je souhrn zkušeností člověka s Bohem. Když si je budeme číst, vyprávět, dozvíme se o Bohu, a také se s ním prostřednictvím jeho slova můžeme setkat osobně.

Dnes začneme příběhem, který je skoro na začátku Bible – o **Abrahamovi**. (Můžeme na plakátu ukázat knihu – 1. Mojžíšova, případně ukázat přímo v Bibli, kde tento příběh najdeme.)

OTÁZKA PRO DĚTI

Slyšely jste už někdy něco o Abrahamovi? Můžete nám to říci?

UVEDENÍ DO KONTEXTU DOBY (VIZ ÚVOD PRO KATECHETY)

Katecheta představí dětem dobu, ve které Abraham žil. Vyprávění přizpůsobí dětem a obsah informací zvolí dle potřeby - tzn. že může sdělit veškeré informace hned v této úvodní hodině, nebo si některé nechá na další setkávání.

INFORMACE MŮŽEME ČERPAT NAPŘ. Z TĚCHTO ZDROJŮ

Knihy: Výpravy do světa Bible - 2. výprava: Abraháмова cesta nebo v knize Bible pro malé detektivy Abrahamův nomádský tábor – podívat se, jak vypadaly stany, co měli za zvířata, jak vařili, jak vyráběli látky, jak kopali studnu, jak cestovali.... ; můžeme doplnit obrazy a mapou z dnešní doby – jak tato místa vypadají dnes.

PREZENTACE O ABRAHAMOVI - FILM (PRÁCE S FILMEM VIZ ÚVODNÍ KAPITOLA O MODULECH)

Katecheta promítne film o Abrahamovi. Film – obsahuje scény podle úryvků Gn 12,1-2; 15,5-6

Navrhovaný postup:

1. Promítnout celý film, vyzveme děti, aby zareagovaly na to, co viděly a slyšely - důležité informace, klíčová slova příběhu, co jsme pochopili i co jsme nepochopili, spojení známá i neznámá, složitá slova. Katecheta zapisuje na tabuli, (papír, flipchart...).
2. Znovu pustit film a zastavovat ho na předem určených místech (opust' zemi; Boží zaslíbení; Abraham uvěří; příchod tří mužů a zopakování příslibu; naplnění příslibu), aby děti „četly obrázek“, slyšely slova a spojily si slova s obrázkem. Pokusíme se přijít na to, co obrázek vyjadřuje, co chce říct (necháme zaznít názory dětí, nekomentujeme, jen zapisujeme). Vždy pak na tabuli doplníme to, co jsme si řekli, na co nového jsme přišli.
3. Vysvětlit, co je nejasné.
4. Společně s dětmi vybrat a označit na tabuli důležité myšlenky.

Výsledek bude v každé skupině dětí trochu jiný, lišit se bude podle věku dětí, znalostí, životních zkušeností...

Během této práce s příběhem můžeme narazit na slova, která bude potřeba vysvětlit. Děti si pak mohou vysvětlení vybraných pojmů zapsat do pracovního sešitu na stranu „Slovníček“. Slovníček pro katechetu viz Příloha č. 2.

SHRNUTÍ

Děti si zapíší do pracovního sešitu na stránku nadepsanou „Poznámky“ slova, myšlenky, scény,... které je oslovily, také své postřehy, co je napadlo, co se jim líbilo, co si chtějí zapamatovat. Každý píše sám za sebe. *(K přemýšlení je dobré pustit hudbu; děti pracují potichu).*

Pokud někdo z dětí chce, může se podělit o to, co si zapsal. Nikoho nenutit, ale dát prostor, a děti, pokud chtějí, ho mohou využít.

ZÁVĚR

Hodinu můžeme zakončit modlitbou, nebo jen slovy (všichni se v tu chvíli mohou držet za ruce):

Katecheta: “Poděkujme za to, co Bůh dělá a jak působí v životech lidí. “

Všichni společně: “Bože, díky!”

2. SETKÁNÍ – ZTVÁRŇOVÁNÍ – MAPA PUTOVÁNÍ

Je možné ztvárnit jakýmkoli jiným způsobem: dramatizací, pomocí biblických postaviček, atd...

POMŮCKY

Pracovní sešit (mapa putování - viz také Příloha č. 3, spirála času - viz také Příloha č. 4), komiks, Prezentace k filmu - ke stažení na webových stránkách KPC, dnešní obrázky z míst kudy Abrahám šel - ke stažení na webových stránkách KPC.

Pomůcky k výtvarné činnosti: nůžky, pastelky (fixy), lepidla, lepící gumu, základ krajiny (velký papír buď prázdný, nebo s konturami cesty Abrahamova putování); obrázky palem, domů (město Ur), stanů, studny, pouště, kamenů...; obrys Abrahama a jeho rodiny, sluhů a stád (jeden obrázek), 2 papírky s textem z Bible – na jednom bude Gn 12,1, na druhém Gn 15,5.

Pro přípravu setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“

MOTIVAČNÍ AKTIVITA

Varianta 1:

Katecheta navrhne dětem (nebo navrhnou děti samy) jakoukoliv hru, která by je bavila (schovávaná, Honzo vstávej...). Tuto hru v zajímavé chvíli náhle ukončíme - jdeme jinam (sedneme si např. ke stolu, začíná „vážná část...“)

Otázka:

Bylo vám to náhlé ukončení hry příjemné? ... necháme děti reagovat... Pak položíme druhou otázku: “Stalo se vám, že jste měli přestat s něčím, co vás bavilo, např. s hrou, četbou... a jít třeba pomáhat, dělat si úkoly...?” “Je snadné opustit to, co mám rád?” (Očekávané odpovědi: alespoň někdy zakoušejí, že to snadné není).

Varianta 2:

Obměna hry “Cesta na pustý ostrov”: Každé dítě napíše na jednotlivé lístečky, co má rád (činnosti, lidi, zvířata, jídlo,...). Katecheta potom řekne, že má přijít např. povodeň a město bude evakuováno. Každý si smí s sebou vzít jen to, co mu je nejdražší (1 lísteček).

Otázka:

Bylo vám to náhlé zřeknutí se všeho příjemné? ... necháme děti reagovat...

Poté položíme druhou otázku: A co v opravdovém životě? Když máte něco nechat, např. hry, četby... a jít pomáhat, dělat si úkoly... Nebo máte odjet na tábor, a vám se nechce,... Je snadné opustit to, co mám rád? (Očekávané odpovědi: alespoň někdy zakoušejí, že to snadné není).

OPAKOVÁNÍ PŘÍBĚHU ABRAHAMA

Podle komiksu (komiks mají děti v pracovním sešitu) nebo podle Prezentace k filmu (viz webové stránky); ukázat na mapě viz Příloha č. 3, kde se příběh odehrává (případně jak konkrétní místa vypadají dnes), pak se podívat na spirála času - viz také Příloha č. 4. (Mapu a spirálu času mají děti také v pracovním sešitu).

Katecheta vypíchne klíčové momenty: *bohatý kmen, neměli děti, opustit, zaslíbení, dlouho nic, naplnění zaslíbení (začátek naplňování).*

ZTVÁRŇOVÁNÍ

Připravíme plakát (např. z balícího papíru). Velikost závisí na počtu dětí a také místě, kde plakát umístíme. (Aktivita je meditační, je dobré pustit hudbu).

POSTUP:

Připravíme si:

- Základ krajiny (načrtnuté palmy, domy, města Ur, stany, studny, poušť, kameny.....); děti je vybarví, vystříhnou a nalepují na plakát, nebo malují přímo na plakát (záleží na katechetovi, co a jak si připraví).
- Obrisy Abrahama a jeho rodiny, sluhů a stád (jeden obrázek) – děti mohou vybarvit, dokreslit a vystříhnout. Tento obrázek připevníme na plakát např. lepicí gumou - aby se dal odlepit a umístit jinam.
- Připravíme také 2 papírky s textem z Bible – na jednom bude **Gn 12,1**, na druhém **Gn 15,5**.

Nejde o výsledek, ale o proces, během kterého zpracováváme Abrahamův příběh niterně.

Během lepení na základní plochu se věnujeme těmto událostem:

- **Abrahamův kmen** – žijí pod stany, je jich hodně, mají hodně stád, žijí v zemi, kterou znají, kde je dost pastvy pro jejich stáda...; řeka Eufkrat
- **Abraham a Sára nemají děti**
- **Bůh říká Abrahamovi – “opust’ a vyjdi”... jde do neznáma... - kraj, který nezná: co tam může být za nebezpečí?**
- **Boží příslib** (zvláštní místo, hvězdy, ...)
- **Naplnění** (dítě, radost)

Na závěr se společně sdílíme o tom, co jsme při vyrábění prožili, jak jsme se cítili, co nás k tématu napadlo...

Děti dále **zapisují do pracovních sešitů** na stránku „Poznámky“ své postřehy, co se jim dnes líbilo, co se jim povedlo,... *(k přemýšlení můžeme pustit hudbu; děti pracují potichu).*

Děti se mohou podělit o to, co si zapsaly. Nikoho nenutit, ale dát prostor. Děti, pokud chtějí, ho mohou využít.

Plakát nás může provázet všemi dalšími setkáními – umožňuje-li to prostor, je na viditelném místě a můžeme se k němu vždy vracet...

MODLITBA

viz Úvodní kapitola o modulech

3. SETKÁNÍ – PRÁCE S BIBLICKÝM TEXTEM

POMŮCKY

Pracovní sešit (obrázek Bible jako knihovny - viz také Příloha č. 1, mapa putování - viz také Příloha č. 3, spirála času - viz také Příloha č. 4, vlastní rodokmen - viz také Příloha č. 5, rodokmen Abraháma - viz také Příloha č. 6), Bible, slovníček (Příloha č.2), Biblický text Gn 12,1-2. 15,5-6

Pro přípravu setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“

ÚVOD

Katecheta se ptá dětí, zda znají svou rodinnou historii - své předky.

Koho si pamatují ze svého života? Koho znají z vyprávění rodičů a příbuzných?

V pracovním sešitě mají děti nakreslený “strom” - rodokmen. Dáme dětem chvíli, aby si ho vyplnili.

OTÁZKA PRO DĚTI

Znáte nějaký příběh z vaší rodiny? Může být jakýkoliv. Kdo chce, může ho sdělit ostatním.

Poté si znovu krátce zopakujeme příběh Abrahama - např. opět podle komiksu nebo Prezentace k filmu. Znovu ukážeme mapu a spirálu času.

PRÁCE S TEXTEM

V pracovním sešitě mají děti napsaný Biblický text Gn 12,1-2. 15,5-6. Nejprve si každý přečte text sám pro sebe. Poté si každý znovu celý text projde a označí si slova nebo spojení, kterým nerozumí. Společně si je vysvětlíme. Děti si je mohou zapsat do slovníku.

LITERNÍ SMYSL TEXTU

Společně přemýšlíme, co tímto textem chtěl autor říci (literární smysl). Příběh dětem zařadíme do souvislostí (podíváme se, kde v Bibli příběh je, co je před tímto textem, co následuje po něm – vše podáváme velmi jednoduše, děti nezahlcujeme informacemi). Vysvětlíme v rámci možností a schopností dětí, že je to počátek vyvoleného národa, jehož dějiny sledujeme i dále v Bibli. A že v dějinách tohoto národa můžeme vidět, poznávat a setkávat se s Bohem.

Přemýšlíme o Abrahamově situaci - nejprve necháme děti, aby na dané otázky reagovaly:

- Abrahám se Sárrou neměli děti. **Co asi prožívali? Mrzelo je to?** (sociální kontext: vysvětlit důležitost potomků v jejich době – mít hodně dětí lidé brali jako projev požehnání; prakticky bylo důležité převzetí majetku, starost o rodiče ve stáří,...)
- **Co znamenalo opustit zemi a opustit rodinu?** (nechat děti odpovídat, pak případně vysvětlit sociální kontext, viz výše a viz také Úvod pro katechetu)
- **Mohl Abraham odpovědět i jinak? Jak?**
- **Jaké mohl mít důvody, proč zůstat a neodcházet?** (“*Nezdálo se mi to jenom?*” Zdraví mu už neslouží, je starý, neví, jestli bude dost pastvy pro stáda, jestli najdou vodu, v Cháranu je hrob jeho otce, nechce ho opustit, opustit rodinu se mu může zdát nezodpovědné, sobecké, protože rodina znamená zázemí, oporu, a také on je pro svou rodinu oporou,...)

Přemýšlení můžeme zpestřit dynamikou:

Varianta č. 1:

scénka 1 – **Abraham odpoví ano, a vydává se na cestu**

Jeden ze skupiny bude představovat Abrahama, ostatní mu budou dávat argumenty, proč by neměl nikam chodit, Abraham bude říkat argumenty pro odchod.

scénka 2 - **Abraham vyhodnotí situaci tak, že neodejde**

Jeden ze skupiny je opět Abraham, ostatní dávají argumenty, proč odejít, Abraham bude říkat důvody, proč zůstat.

Varianta č. 2:

Zamyšlení - **“Jaké mohl mít důvody proti?”**

Můžeme použít např. formu „posílání klobouku“ – kdo má na hlavě klobouk, říká důvody proti odchodu: jsem moc starý,...

Varianta č. 3:

Rozdělíme děti do 2 skupin.

Jedna shromáždí argumenty pro odchod, druhá proti odchodu. Pak si je navzájem sdělí.

Abrahamův rodokmen:

V pracovním sešitě děti vyplní podle stromu Abrahamova rodokmenu jména otce, bratří, synovce, manželky a syna.

DUCHOVNÍ SMYSL TEXTU

Promýšlíme **duchovní smysl textu**. Každý zkusí říci svými slovy, **o čem tento příběh je**, co je na něm důležité. Proč nám autor textu tento příběh napsal? Opět necháme zaznít všechny názory bez jejich hodnocení. *(Mezi jinými se může objevit: Abrahamova důvěra Bohu. V důvěře jde do neznáma. Nechá se vést. Narození syna ukazuje, že Bůh plní svá zaslíbení.)*

PLNĚJŠÍ SMYSL TEXTU

Otázky k zamyšlení nad vlastním životem:

Děti přemýšlejí nad níže uvedenými otázkami, které se dotýkají jejich vlastního života. Svoje úvahy si zapisují do pracovního sešitu k “Poznámkám”. Každý přemýšlí a pracuje sám, můžeme pustit hudbu.

- Co je pro mě v životě mým „bohatstvím“? Čeho bych se nerad vzdával?
- Myslíte, že Bůh chce po člověku něco, na co nemá? (Bude chtít po malém dítěti, aby opustilo rodiče?)
- Myslíte, že Bůh chce po člověku něco, co pro něho nebude dobré?
- Myslíte, že někdy je potřeba se něčeho vzdát, aby člověk získal něco lepšího? (Děti mohou uvést příklad.)
- Co mě oslovilo? Co se mi na příběhu líbilo? (Může to být i jeden moment: jejich život, velká rodina,...)

Pokud někdo z dětí chce, může se podělit o to, co si zapsal. Nikoho nenutit, ale dát prostor, a děti, pokud chtějí, ho mohou využít.

NÁVRAT K BIBLICKÉMU TEXTU

Děti si znovu přečtou každý sám za sebe biblický text a vyberou si slovo, sousloví, větu, která ho oslovuje, kterou si vztáhnou na sebe, na svůj život, na svůj vztah s Bohem a napíší do sešitu pod biblický text. Pokud chtějí, podělí se s ostatními, co si zapsaly a případně vysvětlí proč.

SOUVISLOST S LITURGIÍ

Propojíme naše vyznání víry (každou neděli, každé velikonoce slavnostní vyznání, první slavnostní vyznání víry dětí před 1.sv. přijímáním) s „vyznáním víry“ Abraháma (my i on vyslovujeme slovo “věřím”, což také znamená “důvěřuji”); můžeme připomenout příběhy pronásledovaných křesťanů – věřit znamená konat (důvěřovat, a tedy dělat to, co po mě chce Bůh).

MODLITBA

Příběh o Abrahámovi není jen něčím, co kdysi bylo. Skrze jeho příběh Bůh říká něco i mně – každý jste si to našli. Když mi někdo něco říká, je dobré mu odpovědět. Modlitba není jen odříkávání slov, modlitba je také rozhovor – Bůh mluví, já odpovídám. Máme teď příležitost, kdo chce, Bohu odpovědět, zareagovat... (Každý může Bohu odpovědět na to, co ho v textu oslovilo). Je to nabídka, nikoho nenutíme. Děti dostaly prostor, a to je důležité. Může to v nich zůstat a projeví se to jindy.

4. SETKÁNÍ – SHRUTÍ

Pro přípravu setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“

Toto setkání můžeme pojmut různým způsobem.

Ke shrutí, opakování, znovuprožívání příběhu lze použít **“Velkou hru - putování”** viz Příloha č. 7. nebo jakoukoli jinou hru, při které můžeme znovu prožít daný příběh (hra na bázi putování nebo biblické pexeso či kvarteto zahrnující i obrazy z příběhu Abrahama apod. a během hry se vracet k jednotlivým situacím příběhu).

Je dobré na začátek nebo na konec (či jinam) zařadit **společné sdílení** o tom, co jsme prošli, o čem jsme v minulých setkáních mluvili, jak nás to oslovilo, co nám to přineslo...

NÁVRH NA AKTIVITY

- Můžeme se bavit o tom, jakou zkušenost podobnou té Abrahámově máme my nebo někdo v našem okolí. Můžeme si vyprávět příběhy z rodiny o nějakém odchodu nebo říct svědectví.
- Můžeme pozvat někoho, kdo by řekl své svědectví o konkrétním příkladu z dnešního života o povolání, opuštění, vyjití, (např. beseda s někým z farnosti).
- Můžeme promítnout vhodný film či dokument...

5. SETKÁNÍ – ZÁVĚREČNÁ SLAVNOST - NÁVRH

Návrh lze přizpůsobit dle místních podmínek...

POMŮCKY

Svíčka, transparent s názvem tématu, tužku pro každé dítě, sešity dětí, vyrobená mapa putování, siluetu pro každé dítě, hudba, Bible.

Pro přípravu setkání viz teoretický úvod „Modul jako základní jednotka...“

NA TOTO SETKÁNÍ LZE POZVAT RODIČE DĚTÍ, HOSTY Z FARNOSTI...

- Vystavit název tématu (Abraham), zapálit svíčku, zpěv vhodné písně (nebo pustit hudbu).
- Přítomné přivítat, vysvětlit obsah, kterým se skupina zabývala.
- Slavnostní četba textu Gn 12,1-2; 15,5-6 – všichni se postaví, text se předčítá slavnostně. Po přečtení nechat chvíli ticho.
- Děti čtou, co si zapsaly během setkání a případně vysvětlí proč. Pokud jich je hodně, vybrat jen některé. Jednotlivé příspěvky dětí můžeme proložit zpěvem, např. zazpívat refrén písně.
- Pokud jsou přítomni další lidé – rodiče, farníci,..., může být krátké svědectví hosta, katechety, farníka..., o důvěře, vyjití,... Případně děti řeknou o tom, kdo jim svědčil.
- Přinese se nástěnka s Abrahámovou cestou a vystaví se tak, aby na ni všichni viděli.
- Každé dítě dostane siluetu, na kterou napíše své jméno (máme-li dostatek siluet, nabídneme tuto možnost i všem přítomným – dle situace).
- Za hudebního doprovodu jdou děti jedno po druhém umístit siluetu na nástěnku za postavu Abrahama.
- Společné poděkování, chvála, přímlyvy...
- Závěr (např. píseň Řekni Pánu, tady jsem).